

Kv. Mars 10, Nora

Nora socken, Nora kommun, Västmanland

Omläggning av papptak på stallet 2005

Antikvarisk rapport

Charlott Hansen

Örebro läns museum

Rapport 2005:8

Översiktlig beskrivning

Åkaregården är belägen i centrala delen av Nora inom det område som utgörs av riksintresse. Gårdsmiljön har en mycket välbevarad struktur som var vanlig i mindre svenska städer under 1700- och 1800-talet, med bostadshus mot gatan, ekonomibyggnader och mindre byggnader inne på gården där även ingångarna till byggnaderna fanns. Åkaregården är klassad som byggnadsminne.

Under hösten år 2005 har papptaket på Åkaregårdens före detta stall lagts om med hjälp av statliga medel i form av byggnadsvårdsbidrag för år 2005 och enligt Länsstyrelsens beslut. Slutbesiktning genomfördes 2005-08-02 då det kunde konstateras att arbetena genomförts på ett antikvariskt korrekt sätt.

Administrativa uppgifter

Fastighetsbeteckning: Kv Mars 10

Fastighetsägare: Helena och Peter Ljungné

Entreprenör: Takringen i Örebro AB

Antikvarisk kontroll: Örebro läns museum, Charlott Hansen

Tidpunkt för arbetenas utförande: Hösten 2005

Slutbesiktning: 2005-11-02

Länsmuseets handlingar i ärendet

ÖLM diarienummer: 2001.220.305

Beslut från Lst ang byggnadsvårdsbidrag, 2001-12-04

Beslut från Lst ang tilläggsbidrag, 2002-11-25

Beslut från Lst ang bidrag för omläggning av tak, 2004-12-21

Beslut från Lst ang bidrag för omläggning av papptak, 2005-11-25

Slutbesiktningsprotokoll, 2005-11-08

Bilder: 2005-11-02, Charlott Hansen, OLM_2005_87_1-7

Utförda arbeten

Före åtgärd

När de nuvarande fastighetsägarna köpte fastigheten bestod taket på stallet av blandat en-, två- och trekupigt tegel lagt ovanpå det ursprungliga papptaket. Tegeltaket blev troligtvis för tungt då det på ett flertal ställen stöttats upp inifrån. Det läckte även in vatten.

I inventeringar gjorda år 1969 respektive-79 var stallet försett med papptak. Detta återfanns när man plockade bort tegeltaket. Undertaket bestod av ospontade brädor varpå man lagt pappen. Då brädorna var ospontade fanns möjlighet för brädorna att röra sig vilket av allt att döma bidragit till att pappen spruckit. Ovanpå pappen låg ett tjockt lager tjära, troligtvis har man varit tvungen att tjära det ofta då pappen spruckit.

Man valde att återgå till ett papptak då takkonstruktionen inte håller för ett tegeltak och då stallets tak ursprungligen varit belagt med papp.

Åtgärder

Undertaket plockades fram. Ilagning har skett med nya ospontade brädor där de befintliga varit i för dåligt skick. Främst har man varit tvungen att byta brädorna i takfoten. Ovanpå undertaket har plywoodskivor lagts för att förhindra att takets rörelser påverkar pappen. Ny papp med en undersida av gummi har sedan lagts. Att pappen har en undersida av gummi gör att den inte är lika ömtålig för rörelser, enligt fastighetsägaren, som den äldre typen av papp. Takfotsbrädor och vindskivor har bytts liksom takfotstassarna. De har utformats lika de befintliga. De har målats med falurödfärg av märket Falu ljus.

Plåtrännan i vinkeln mellan de båda byggnaderna har bytts mot en i färdiglackad svart plåt, då den befintliga var i så dåligt skick att den ej gick att ha kvar. Ny vinkelränna i stålplåt har monterats då den befintliga var dålig. Nya galvade häng- och stuprännor av äldre modell med skarpa vinklar har sats upp.

Vid slutbesiktningen kunde konstateras att det återstod att skära till tegelpannorna på anslutande byggnad så att de passar mot plåtavtäckningen i vinkeln, mellan de båda byggnaderna. Detta arbete planerades dock att utföras inom kort.

För STIFTELSEN
ÖREBRO LÄNS MUSEUM

Charlott Hansen

Bildbilaga

Efter åtgärd

Bilder tagna av Charlott Hansen, Örebro läns museum, OLM_2005_87_1-7

